

Innhold:

- Ugrasbekjempelse i frøeng med Hussarpreparater
- Litt mer om ugrasbekjempelse i frøenga
- Ugrasbekjempelse i økologisk frøeng
- Vekstregulering i grasfrøeng
- Delgjødsling i timotei, Yara N-tester

Ugrasbekjempelse i frøeng med Hussarpreparater

Vi har hatt en lang periode nå med lave temperaturer og bare kortvarige perioder med normal, og så vidt litt høg temperatur. Dette har gjort at mange har ventet med ugrassprøyting, spesielt der det skal benyttes Hussar-preparater. Off-label for Hussar OD ble forlenget slik at den kan benyttes også i 2021 for de som har preparatet fra tidligere, og det er fremdeles noe på lager ute i enkelte forretninger. Den som har, eller får kjøpt Hussar OD bør velge det framfor Hussar Plus OD som det nå er en «minor use» godkjennelse for. Hussar Plus OD er mer effektiv mot grasugras, men også hardere med frøenga og derfor litt vanskeligere å benytte. Dette kan særlig være gjeldende i år hvor veksten i plantene har stått litt stille på grunn av temperaturen. Bruken av disse midlene er forklart i artikkelen fra NIBIO, Landvik som var vedlegg i forrige Frønytt. Dere finner også artikkelen på nettsiden til Frøavlerlaget: <https://www.froavlerlaget.no/wp-content/uploads/2021/04/Erfaringer-plantevern-Fronytt-april2021-del-1-FINAL.pdf>

Litt mer om ugrasbekjempelse i frøenga

Siden mange fremdeles ikke har fått gjennomført ugrasbekjempelsen i frøenga så er Frønytt nr 6 fremdeles godt lesestoff. Om du ikke finner den igjen på e-post eller lagret på egen PC så kan den lastes ned fra Frøavlerlagets nettside: https://www.froavlerlaget.no/wp-content/uploads/2021/04/Fronytt_nr_6-2021.pdf

Vi vil føye til litt mer om bruk av Saracen Delta i tillegg til det som ble skrevet i forrige Frønytt og i artikkel til NIBIO. DFF har «minor use» godkjennelse i Danmark i alle arter av gras til frø i frøåret. I Danmark anbefales det i engrappfrøeng blandingen Primus + DFF på areal der det er mulig for ny spiring av tunrapp. Dette tilsvarer Saracen Delta. Vi regner derfor med at dette er aktuelt også hos oss, spesielt i førsteårs enger som mange ganger har en del åpne felter hvor en kan få nyspiring av tunrapp. Vi burde selvfølgelig ha testet dette med de sortene vi har, og i vårt klima for å være mer sikre på at det ikke fører unødig redusert avling. Vi tror likevel at dette er forhold hvor en kan vurdere å bruke Saracen Delta.

Ugrasbekjempelse i økologisk frøeng

I frøåret er det på dette tidspunktet lite aktuelt med tiltak mot ugras i frøenga, litt seinere i sesongen vil luking være mer aktuelt. Vi vil likevel anbefale at en tar en runde i enga for å få en oversikt over tilstanden nå.

Grasugrasbekjempelse i kløver, rødsvingel og sauesvingel

I kløver kan grasugras bekjempes, bruk Focus Ultra (400-500 ml/daa) eller Zetrola/Agil 100 EC (150 ml/daa), største dose dersom det er kveke som skal bekjempes. Dersom det er mye tunrapp kan Select (40-50 ml/daa) + Renol (40-50 ml/daa) benyttes. Select bekjemper også godt andre grasarter, men ikke kveke.

Husk på god vask av sprøyta før det sprøytes i kløver med et grasugrasmiddel. Det må benyttes et vaskemiddel slik at en er sikker på at grasugrasmidlet ikke løser opp tidligere brukte midler som sitter i tankveggene.

Når rødsvingel er 10 cm høy, eller sauesvingel er 6-7 cm høy, kan Agil/Zetrola, 120-150 ml/daa eller Focus Ultra, 400-500 ml/daa benyttes mot markrapp, knereverumpe, timotei, kveke og andre grasarter. Størst dose dersom kveke skal bekjempes.

Vekstregulering i grasfrøeng

Vi tar kun med vekstregulering i grasfrøeng denne uka, rødkløver tar vi for oss neste uke.

Med litt varme nå så er tida inne for vekstregulering i grasfrøengene. Bortsett fra i sauesvingel og i strandrør er vekstregulering aktuelt i alle grasarter. Vurder behovet for vekstregulering og tilpass dosen. Maks dose pr daa for preparatene er;

- CCC, 200 ml (750-preparater) og 330 ml (Cycocel Extra). Det er noe forskjell på etiketten til de forskjellige produsentene i hvilke arter preparatet kan benyttes.
- Trineksapak-etyl:
  - Moddus M, 90
  - Moddus Start/Moddevo 80
  - Trimaxx/ Optimus. 100 ml, kan kun benyttes i timoteifrøeng

Timotei

Tidspunkt for vekstregulering i timotei er ved begynnende strekning. CCC (husk klebemiddel) og trineksapak-etyl kan benyttes.

Dersom det er ugrassprøytet med Hussarpreparat må timoteiplantene ha kommet i god vekst igjen før en vekstregulerer. Bruk av CCC gir da mindre risiko for skade kort tid etter Hussar enn trineksapak-etyl. Ved en eventuell 2. gangs vekstregulering er kun trineksapak-etyl aktuell.

Ved bruk av CCC 750-preparat benyttes 200 ml/daa + klebemiddel, ved bruk av Moddus M vil 50-60 ml/daa være aktuelt mens de øvrige trineksapak-etylmidlene bør ikke gis i større dosen enn 40-50 ml/daa på grunn av et bedre opptak i plantene av disse midlene.

Engsvingel

Optimalt tidspunkt for vekstregulering er ved begynnende strekning, men en har også god effekt seinere. I forsøk har en i engsvingel ikke sett negativ effekt av doser langt over maksdose med Moddus M. Risiko ved bruk av store doser er om en har en eng som ikke begynner å legge seg ved tresketid og dermed er utsatt for dryssing. I tett eng og på næringsrik jord og jord med god vanntilgang benyttes største dose med et trineksapak-etylpreparat.

Raigras

Tidspunkt vekstregulering i raigras er når flaggbladet kommer fram. Ofte bør det benyttes største dose med et Moddus/Moddevo preparat, men på tørkeutsatt jord må det vekstreguleres mer forsiktig.

Hundegras

Bruk CCC ved begynnende strekning, 200 ml med 750 preparat, 330 ml med Cycocel Extra. Om behov kan et Moddus/Moddevo-preparat benyttes seinere.

Rødsvingel

I rødsvingel bør det vekstreguleres ved begynnende strekning med maks dose av et CCC-preparat. Om behov, og det er det ofte, kan det følges opp av en behandling like før skyting med et Moddus/Moddevo-preparat.

Engkvein

Vekstregulering ved begynnende strekning med CCC, 130- 200 ml med 750 preparat, 200-330 ml med Cycocel Extra. Om behov kan et Moddus/Moddevo-preparat benyttes seinere.

Bladfaks

Bruk CCC ved begynnende strekning, 200 ml med 750 preparat, 330 ml med Cycocel Extra. Husk klebemiddel til CCC-preparatene. Om behov kan et Moddus/Moddevo-preparat benyttes seinere.

Delgjødsling i timotei, Yara N-tester og variabel gjødsling

I timotei er det vanlig å dele gjødslingen i en vårgjødsling ved vekststart og delgjødsle ved begynnende strekning. Hvor mye nitrogen frøenga bør få totalt avhenger av hvor tett enga er, og hvor mye nitrogen jorda mineraliserer. Ofte er det større behov for nitrogen i ei første års eng fordi denne er tynnere, har færre skudd, enn i ei eldre eng. Hvor mye jorda mineraliserer er avhengig av jordart, moldinnhold og tidligere drift (f.eks. ofte bruk av husdyrgjødsel). På sandjord må en regne med å gjødsle en del sterkere enn på leirjordarter. Normal gjødsling regner vi til 6 – 8 kg N/daa totalt, men det kan variere mye.

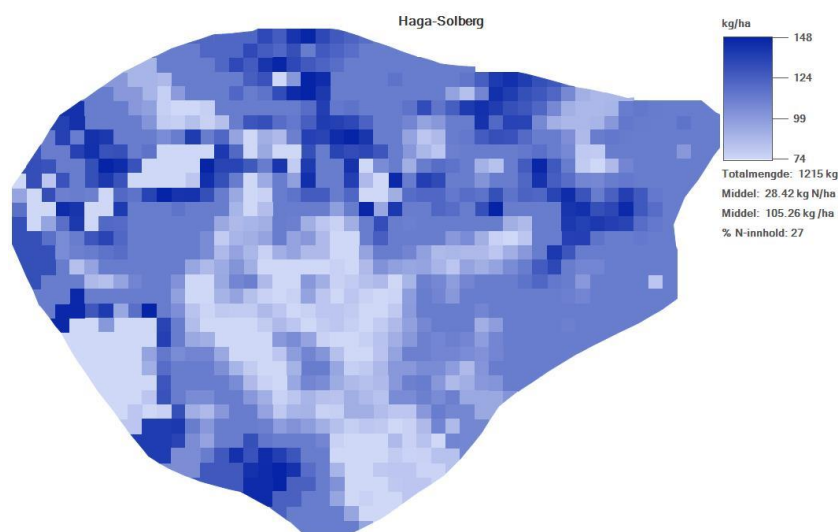
Yara N-tester er et godt hjelpemiddel i sortene Grindstad og Lidar for å vurdere behovet for delgjødsling ved begynnende strekning. Vær oppmerksom på at for å få en god veiledning er det viktig å benytte den på riktig tidspunkt som er ved 250 døgngader (0 som basis) fra vekststart +/- 30 døgngader. Dette samsvarer godt med når først leddknote så vidt er synlig.

I Ramnes i Vestfold var vekststart ca 19. april.

Til og med 13. mai var det målt 153

døgngader, altså litt for tidlig for å måle med N-tester nå.

Dersom det er sprøytet med Hussar OD eller andre midler som fører til at plantene blir lyse i bladverket må en vente inntil veksten er kommet godt i gang igjen og normal farge er tilbake i plantene.

Eksempel på bilde av variabelgjødsling i timoteifrøeng

Dersom du ikke har tabell for å finne foreslått N-gjødsling ut fra N-testerverdi kan NLR Vikens nettside <https://planteinfo.net/ntest-timotei.html> benyttes eller du kan benytte appen Yara Irix som er koblet mot Atfarm (<https://www.at.farm/no/>).

Variabel gjødsling

Variabel gjødsling med CropSat eller Atfarm er å anbefale, da får du tilpasset delgjødningen slik at de delen av enga som har størst behov får mer gjødsel enn deler som ikke har like stort behov. Dette krever at du har en gjødselspreder som kan justere gjødningen under spredning. Helst bør justeringen styres etter posisjon med GPS, men er også mulig manuelt etter tildelingskart.

Frønytt og frøartikler - les dem på www.froavlerlaget.no

Gikk du glipp av sist nummer av Frønytt, eller ønsker du å finne andre nyttige dokumenter som omtaler forsøksresultater, spesielle arbeidsoperasjoner eller annet rundt frødyrking – klikk deg inn Frøavlerlagets hjemmeside. Her samler vi nyttige dokumenter.

Ønsker du å sjekke dyrkingsveiledningen for den arten/ de artene du dyrker finner du den hos NIBIO, ved å klikke [her](#)

Frøavlsrådgivere:

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860